

650,000 тома и селскитѣ 1,050,000 тома. Последната статистика ни показва, че презъ 1935 година сж раздадени за домашенъ прочитъ 892,401 книги на 473,037 души, а самитѣ читални и библиотеки сж били посѣтени за четене отъ 2,948,970 души. Отъ читалищнитѣ трибуни миналата 1935 година сж били произнесени къмъ 10,500 сказки и беседи по най-различни въпроси изъ областта на науката и литературата. Презъ 1933 година читалищата сж уредили представления, вечеринки, забави и др. 5255, които сж били посѣтени отъ 847,357 души и сж били дадени отъ работящитѣ 32 читал. кина 9277 кино-представления, посѣтени отъ 1,405,233 души. Днесъ 308 читалища иматъ собствени сгради и ежегодно сж въ строежъ 20—30 сгради. Имаме много красиви и голѣми читалищни сгради, които сж гордостъ за мѣстното просвѣтено гражданство.

810 читалища сж се помѣщавали въ училищни сгради; 178 — въ общински сгради; 142 — въ кооперативни сгради; 9 — въ държавни сгради и останалитѣ читалища въ частни сгради, взети подъ наемъ. Днесъ имаме 235 читалища съ собствени театрални салони. Общо въ всички читалища сж заети въ постоянна работа съ заплата 628 души и безъ заплата 1,209 души служители — всичко 1,837 души; заети сж временно презъ годината още 310 души платени и 789 безъ заплата, всичко — 1099 души временни или, всичко постоянни и временни 2,936 души.

За покупка на книги, списания и вестници нашитѣ читалища даватъ всѣка година надъ 4,000,000, лева. Презъ 1929 г. читалищата сж дали 6,258,000 лева; презъ 1930 г. — 5,632,000 лева; презъ 1931 год. — 4,816,000 лева; презъ 1932 г. — 3,962,000 лева и презъ 1933 г. — 3,407,000 лева. Това постепенно намаляване на сумитѣ за покупка на книги се обяснява съ намаляване приходитѣ на читалищата презъ тия години. 42 читалища притежаватъ киноапарати на стойность 3,942,180 лв. Радиоапарати притежаватъ 112 читалища. Археологически музеи и сбирки иматъ 18 читалища.

Горнитѣ числа ни сочатъ пжтя на развитието на нашето читалищно дѣло следъ освобождението ни. Въ единъ периодъ отъ около 10 години следъ освобождението (1877—1888 г.) ние отбелязваме единъ упадѣкъ въ общото развитие и дейность на читалищата. Следъ тоя упадѣкъ нашето читалищно движение отново започва своя бързъ ходъ на развитие, който не спира и до наши дни. Трѣбва да се отбележи голѣмото благотворно влияние, което указва създаването на „Законъ за народнитѣ читалища“ презъ 1926 г. отъ тогавашния министъръ на народното просвѣщение г. Никола Найденовъ. По силата на тоя законъ бѣха оземлени читалищата въ царството съ по 50 и повече декари земи, оценени по днешната имъ стойность къмъ 45,000,000 лева. Тия земи сж единъ сигуренъ приходаисточникъ за нашитѣ читалища. Съ сѣция законъ се дадоха и други нѣкои облаги на читалищата, макаръ и малки, които сжщо допринасятъ за успѣшното развитие на читалищата. Знаменателенъ е факта, че въ единъ периодъ отъ петъ години сж основани, при действието на тоя законъ, 1,604 читалища — повече отъ сжществующитѣ до тогава въ страната.

Голѣмиятъ брой на читалищата е твърде радостенъ фактъ. Не бива да се увличаме и самоизмамваме, че това сж 2,898 дейни срѣдища за просвѣта и култура. По-голѣмия брой читалища прекарватъ едно полузамрѣло сжществуване, едва сжществуватъ и не могатъ да развиятъ почти никаква дейность поради оскѣдностъ на срѣдства. Отъ всички